

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії **Дудко Анастасія Геннадіївна, 1999 року народження, громадянка України** освіта вища: у **2022 році закінчила Київський національний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Право»** на сьогодні старший інспектор відділу кадрового забезпечення Шевченківського управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві. З **вересня 2022 року** по теперішній час аспірант заочної форми навчання **Національної академії внутрішніх справ**, виконала акредитовану освітньо-наукову програму **Національної академії внутрішніх справ**. Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом **Національної академії внутрішніх справ** від «**28**» вересня **2024 року № 1150**, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - **Марини Співак**, доктора політичних наук, професора, доцента кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ.

Рецензентів - **Ірини Бухтіярової**, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри управління та адміністрування ННПП Національної академії внутрішніх справ;

Ігоря Андрущенка, кандидата юридичних наук, професора, професора кафедри економіко-правових дисциплін ННПП Національної академії внутрішніх справ.

Офіційних опонентів - **Олександра Воронятнікова**, доктора юридичних наук, професора кафедри публічного та міжнародного права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; **Олексія Фаста**, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача кафедри галузевого права та загально правових дисциплін Інституту права та суспільних відносин закладу вищої освіти Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна».

на засіданні «**16**» жовтня **2024 року** прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «**Право**» **Дудко Анастасії Геннадіївни** на підставі публічного захисту дисертації «**Адміністративно-правове регулювання протидії психологічному насильству (мобінгу) в Національній поліції України**» за спеціальністю 081 «**Право**».

Дисертацію виконано в **Національній академії внутрішніх справ, МВС України, м. Київ**.

Науковий керівник – **Оксана Стрельченко**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри управління та адміністрування ННПП Національної академії внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Робота містить комплекс заходів з удосконалення реагування на психологічне насильство (мобінг) в органах Національної поліції шляхом удосконалення нормативно-правової бази, використання адміністративно-правових методів правового регулювання, інструментів, спеціальних процедур і відповідних механізмів регулювання, зокрема:

вперше досліджено процес становлення та розвитку механізму адміністративно-правового регулювання психологічного насильства (мобінгу) в Національній поліції України, виокремлено історичні періоди його генези;

вперше обґрунтовано, що психологічне насильство (мобінг) у Національній поліції є неприйнятною формою поведінки, коли працівники поліції зазнають систематичних психологічних утисків, обмеження доступу до ресурсів і можливостей, грубого ставлення, образ, шантажу, залякування, є об'єктами інших навмисних дій чи бездіяльності, що мають на меті завдання шкоди здоров'ю особи або контроль за постраждалою особою. Водночас визначено ознаки психологічного насильства (мобінгу) в Національній поліції;

вперше сформульовано дефініцію механізму адміністративно-правового регулювання психологічного насильства (мобінгу) в Національній поліції та його елементів.

За своїм змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом міністерства освіти та науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 13 наукових публікацій за темою дисертації, серед яких чотири статті у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань у галузі юридичних наук, одна стаття – в зарубіжному науковому журналі, а також у вісьмох тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах і засіданнях круглих столів. У наукових публікаціях у повній мірі обґрунтовуються отримані наукові результати відповідно до поставленої мети:

1. Дудко А. Г., Стрельченко О. Г. Адміністративно-правова характеристика поняття «мобінг». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. № 74 (2). С. 60–66. (Серія «Право»).

2. Дудко А. Г. Поняття та елементи психологічного насильства (мобінгу) в Національній поліції України. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 3 (17). С. 133–143. (Серія «Право»).

3. Дудко А. Г. Міжнародно-правовий досвід адміністративно-правового регулювання протидії психологічному насильству (мобінгу). *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 4 (22). С. 625–633. (Серія «Право»).

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Офіційний опонент – доктор юридичних наук **Воронятніков Олександр Олександрович**, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, професор кафедри публічного та міжнародного права, висловив своє бачення щодо відповідальності за вчинення мобінгу саме на службі в Національній поліції України. Наразі законодавством передбачена відповідальність адміністративна та дисциплінарна. На мою думку притягати до адміністративної відповідальності поліцейських не зовсім правильно і виносити притягнення до адміністративної відповідальності через рішення суду, через судову практику теж це буде не зовсім правильно в першу чергу з іміджевої точки зору. Тобто, потрібно більше зосереджуватися на дисциплінарній відповідальності, робити ці механізми прозорими, доводити до відома особового складу, що дійсно, дисциплінарна відповідальність є, вона буде і не потрібно вчинювати ці правопорушення свідомо. На мою думку, відповідальність потрібно розмежовувати, те, що стосується саме Національної поліції України, треба робити акцент на дисциплінарній відповідальності, а не адміністративної. В цивільній сфері так, адміністративна відповідальність має бути і маємо судову практику, ви її опрацьовували, дійсно, є рішення про притягнення до адмін. відповідальності керівників, але те, що стосується поліції, на мою думку доцільніше зосередитися саме на дисциплінарній.

Офіційний опонент – кандидат юридичних наук, доцент **Фаст Олексій Олександрович**, заклад вищої освіти Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», завідувач кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін Інституту права та суспільних відносин, без зауважень.

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент **Бухтіярова Ірина Геннадіївна**, Національна академія внутрішніх справ, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, висловила побажання стосовно запропонованої стратегії. Дійсно, вона цікава, багато пропозицій запропоновано, але у нас склалася така практика, що коли ми пропонуємо якісь зміни, не розуміємо яким чином їх у подальшому впроваджувати. Тому для майбутньої своєї наукової роботи доцільно дописати, дослідити, розкрити механізм впровадження цієї стратегії, особливо якщо у вас однин із пунктів є підтримка жертв. Дійсно, щодо захисту наших прав все частіше зустрічаються випадки, коли відстоюють свої права, але далі, навіть захищаючи свої права навіть через суд, людина стикається з тим, і працівники поліції також, що відбувається мобінг (психологічне насильство). З цим також потрібно працювати, враховувати, щоб людина захищаючи свої права не розчаровувалася та не залишалася поза колективом, суспільством. Вона вже шукає новий, але в неї довіри до людей вже немає.

Рецензент – кандидат юридичних наук, професор **Андрущенко Ігор Григорович**, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри економіко-правових дисциплін ННПП, без зауважень.

Голова ради – доктор політичних наук, професор **Співак Марина Вікторівна**, Національна академія внутрішніх справ, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, висловила зауваження. Мені не дуже імпонує ваша пропозиція щодо доповнення чинного законодавства України, а саме ст.173-5 КУпАП «психологічне насильство (мобінг) – це неприйнятна форма поведінки, коли працівники поліції ...». Чому тільки працівники поліції? Ця ваша пропозиція не корелюється зі ст. 15 КУпАП. Також не зрозуміло хто буде розглядати ці справи. Якщо за досвідом інших організацій, то мають бути створені дисциплінарні комісії. Не зрозуміло хто буде складати протокол. У 2023 році розроблена методика запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі та сексуальним домаганням на робочому місці в органах системи Міністерства внутрішніх справ України, який є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України зокрема: Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної прикордонної служби України та Державної міграційної служби України. На мою думку, потрібно було б в ст.173-5 КУпАП прописати працівники, а також особи, на яких поширюються дисциплінарні статuti. Ви сказали поліцейські, а де у нас відповідність до ст. 71 Закону України «Про Національну поліцію», державні установи, організації, що належать до сфери управління МВС заміщують посади відповідно до переліку посад, які можуть бути заміщеними поліцейськими в державних органах. Якщо поліцейський у нас відряджений, то він не буде підпадати під ваш запит виходить? Також у нас є курсанти ЗВО зі специфічними умовами навчання і у нас є порядок організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників НПУ та курсантів ЗВО зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Вони також кудись ділися. Там є обов'язок керівника будь якого структурного підрозділу щодо забезпечення належного клімату, туди потрібно вносити пропозиції. Вам нічого не заважає звзити по цим нормативно-правовим актам, а в КУпАП розширити до працівників дисциплінарних статuti.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Дудко Анастасії Геннадіївні** ступінь доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю **081 «Право»**

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Марина СПИВАК